

Олександра Глазова

УКРАЇНСЬКА МОВА

Підручник для 7 класу
закладів загальної середньої освіти

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України*

Видання друге, перероблене

Київ
Видавничий дім «Освіта»
2020

УДК 811.161.2*кл7(075.3)
Г52

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 02.06.2020 № 1/11-3642)

ВИДАНО ЗА РАХУНОК ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ. ПРОДАЖ ЗАБОРОНЕНО

УМОВНІ ПОЗНАЧКИ

Правила, які потрібно запам'ятати

Інформація для ознайомлення та осмислення

Домашнє завдання

Здобуваємо нову інформацію

Завдання підвищеної складності

Творче завдання

Виконуємо за бажанням

Тестові завдання для самоконтролю

Глазова О. П.

Г52 Українська мова : підруч. для 7 класу закладів загальної середньої освіти. — 2-ге вид., переробл. / О. П. Глазова. — К. : Видавничий дім «Освіта», 2020. — 256 с. : іл.

ISBN 978-966-983-140-8.

УДК 811.161.2*кл7(075.3)

ISBN 978-966-983-140-8

© О. П. Глазова, 2020

© Видавничий дім «Освіта», 2020

ЗМІСТ

ЛЮБІ СЕМИКЛАСНИКИ І СЕМИКЛАСНИЦІ!4

ВСТУП

1. Літературна норма української мови..... 5

ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО

2. Розділові знаки у вивчених синтаксичних конструкціях 12

3. Вивчені частини мови, правопис їх 34

МОРФОЛОГІЯ. ОРФОГРАФІЯ

Самостійні частини мови

4. Дієслово: значення, морфологічні ознаки,
синтаксична роль 42

5. Неозначена форма дієслова (інфінітив)
та особові форми дієслова 46

6. Доконаний і недоконаний вид дієслова 51

7. Часи дієслова 58

8. Теперішній час. Дієвідмінювання дієслів
теперішнього часу 61

9. Минулий час. Зміна дієслів у минулому часі 67

10. Майбутній час. Дієвідмінювання дієслів
майбутнього часу 70

11. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий)..... 74

12. Творення дієслів умовного способу	76
13. Творення дієслів наказового способу.....	79
14. Безособові дієслова.....	83
15. Способи творення дієслів	87
16. <i>Не</i> з дієсловами	88
17. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.....	92
18. Дієприкметниковий зворот. Розділові знаки в реченнях із дієприкметниковими зворотами	95
19. Відмінювання дієприкметників	105
20. Активні і пасивні дієприкметники, творення їх	107
21. Безособові дієслівні форми на <i>-но</i> , <i>-то</i>	116
22. Правопис <i>н</i> у дієприкметниках і <i>ни</i> у прикметниках дієприкметникового походження	121
23. <i>Не</i> з дієприкметниками.....	123
24. Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.....	127
25. Дієприслівниковий зворот.....	130
26. Коми при одиничному дієприслівнику	135
27. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, творення їх.....	140
28. <i>Не</i> з дієприслівниками	143
29. Прислівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль	146
30. Способи творення прислівників	152
31. Ступені порівняння прислівників	158
32. Правопис прислівників.....	166
Написання прислівників через дефіс і разом	166

Написання прислівникових сполук	170
Літери <i>и</i> та <i>і</i> в кінці прислівників	171
Літери <i>н</i> та <i>nn</i> у прислівниках	176
<i>Не</i> і <i>ні</i> з прислівниками	178

Службові частини мови

33. Прийменник як службова частина мови	184
Види прийменників за будовою	187
34. Сполучник як службова частина мови	192
Правопис сполучників. Розрізнення сполучників і однозвучних слів	198
35. Частка як службова частина мови	201
Правопис часток	206
36. Правопис <i>не</i> і <i>ні</i> з різними частинами мови	209
37. Вигук як особлива частина мови	215

УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО

38. Частини мови, правопис їх і використання в мовленні	221
---	-----

РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ

Повторення і поглиблення вивченого про текст, його структурні особливості, мовні засоби зв'язку речень у тексті. Мікротема тексту (практично)	8
Повторення вивченого про стилі мовлення. Поняття про публіцистичний стиль. Докладний усний переказ тексту публіцистичного стилю з елементами роздуму	15
Написання есе в публіцистичному стилі з використанням речень зі звертаннями та вставними словами	25

Письмовий докладний переказ тексту-роздуму дискусійного характеру в публіцистичному стилі	38
Стислий письмовий переказ розповідного тексту художнього стилю про виконання певних дій	54
Особливості будови опису зовнішності людини. Докладний усний переказ розповідного тексту художнього стилю з елементами опису зовнішності людини за складним планом	101
Письмовий твір-опис зовнішності людини за картиною українського художника (Т. Шевченка, М. Пимоненка, О. Мурашка та інших) у художньому стилі з використанням дієприкметників і дієприкметникових зворотів (за складним планом).....	113
Ділові папери. Складання звіту про виконану роботу з використанням безособових дієслівних форм на <i>-но</i> , <i>-то</i> ...	119
Усний твір розповідного характеру в художньому стилі про виконання певних дій на основі власних спостережень з використанням дієприслівникових зворотів (за складним планом)	136
Складання анотації на книжку з використанням прислівників	161
Портретний нарис у публіцистичному стилі	173
СКЛАДАННЯ ДІАЛОГІВ	31, 40, 51, 86, 100, 164
ДОВІДКОВЕ БЮРО	
Тлумачний словничок.....	227
Словничок термінів	233
Словничок назв почуттів.....	234
Фразеологічний словничок	244
Види помилок у письмовій роботі	251

Навчальне видання

ГЛАЗОВА Олександра Павлівна

УКРАЇНСЬКА МОВА

Підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти

Видання друге, перероблене

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ВИДАНО ЗА РАХУНОК ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ. ПРОДАЖ ЗАБОРОНЕНО

Редактор *О. С. Криворучко*
Технічний редактор *Л. І. Аленіна*
Комп'ютерна верстка *Ю. П. Мирончик*
Коректор *О. В. Сєверцева*

В оформленні підручника використані художні роботи *О. Багнюк, О. Васьків, групи Pictoric; світлини А. Віксенка, М. Гібсона, С. Ковальчука, С. Клименка, І. Красуцького, В. Неспляка, Ю. Мирончика, С. Ришкевич, В. Соловійова, а також плакати і візуальні матеріали з сайтів СловОпис, КЛЮЧ, Весела абетка, ГО «Не будь байдужим!»*

На обкладинці підручника репродукції картин Т. Зеленченко

Формат 70×100¹/₁₆. Ум. друк. арк. 20,736 + 0,324 форзац.
Обл.-вид. арк. 20,29 + 0,55 форзац. Наклад 101 350 пр.
Зам. №

ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ОСВІТА»

Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції»
Серія ДК № 6109 від 27.03.2018 р.

Адреса видавництва: 04053, м. Київ, вул. Обсерваторна, 25
www.osvita-dim.com.ua

Віддруковано в АТ «ХАРКІВСЬКА КНИЖКОВА ФАБРИКА «ГЛОБУС»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com